

Olen arvokas

Irvokasta mutta totta, olen arvokas! Ainakin kunnallisvaaleissa antamani ääni oli todella painava. Äänestin lähes kaksinkertaisella teholla.

Tämä kaikki johtuu siitä, että miltei 20 tuhatta nykysalolaista luovutti vaikutusvaltansa muille, eivätkä saaneet siitä mitään hyötyä tai korvausta. Sitä vastoin 23 tuhannen äänestäjän valta lähes tuplaantui.

Demokratialla on tarunhohtoinen maine? Demokratiaa eli kansanvaltaa alettiin kokeilla kaksi ja puoli tuhatta vuotta sitten. Silloin tosin vain vapaat kansalaiset eli vapaat miehet saivat äänestää. Mutta silläkin oli vaikutusta. Historian kirjoista voi lukea, kuinka itsevaltiat keisari arvosti ja pelkäsi rahvasta, koska sillä oli eräs vahva voima – äänioikeus.

On erilaisia demokratioita. Yksi ääripää on USA:n presidentinvaalit, vaikka sikäläistä demokratiaa ihaillaankin. Hävinnyt presidenttiehdokas on usein saanut selvästi enemmän ääniä kuin voittaja.

Toisena ääripäänä voitaneen pitää Sveitsin kantonien suoraa demokratiaa, jossa kansa pannaan äänestämään jopa lillukanvarsista. Sveitsin systeemin irvokkaana saavutuksena loistaa tosiasia, että naisten äänioikeus evättiin joissakin kantoneissa vielä 1990-luvulle saakka.

Länsieurooppalaisissa maissa demokratia on ylipäättänsä parhaimmillaan. Erilaiset ryhmittymät saavat vapaasti asettaa ehdokkaita ja kampanjoida. Vaalien matematiikka on selvää ja ymmärrettävää. Saksan äärimilleen viety suhteellisuus tosin vähän arveluttaa ihmisiä.

Olen äänestänyt kaikissa valtiollisissa, kunnallisissa ja EU:n vaaleissa. Muistan kouluajoilta hyvin suhteellisen vaalijärjestelmämme perustan. Jo ennen täysikäisyyttä mieleeni syöpyi, että koskaan ei pidä äänestää vaaliliittoa, koska silloin ääni voi mennä väärään pussiin.

Salossakin oli taas yksi arveluttava vaaliliitto keskustan, kristillisten ja ruotsalaisten kesken. Julistin jo, että kristilliset nappaavat kepulalta paikan ja syventävät sen alamäkeä. Eivätpä napanneet.

Nyt on ihan mukava tunnustaa, että olin tällä kertaa väärässä. Keskusta sai vaaliliiton ansiosta 17 prosentin ääniosuudellaan yhtä paljon paikkoja kuin noin 21 prosenttia keränneet kolme suurinta puoluetta. Se on kova saavutus!

Hallituspuolueet häviävät yleensä myös kunnallisvaaleissa. Mutta miksi kovassa kansainvälisessäkin kiidossa oleva ja tunnustusta kerännyt hallituksen ydin, demarit, vihreät ja vasemmistoliitto pärjäsivät näin vaatimattomasti?

Syy on selvä. Vaikka meidän väitetäänkin rakastavan veroja, kansa ei pidä siitä, että vaalikeskusteluissa huudellaan toistamiseen verojen ja maksujen korottamisen perään.

Jos sote tulee, kuntien rooli kapenee. Samalla maakuntien asema jää epäselväksi. Tästä seuraa vääjäämättä, että äänestysinto hiipuu. Nähtäneen kirkollisvaalien kaltaisia äänestysprosentteja.

Ylevä demokratia menettää tenhonsa – siitä tulee autoritarismia, byrokraatiaa ja pahimmassa tapauksessa oligarkiaa.

pajen.fi